

raadsvoorstel

portefeuillehouder G. Veninga, A. Pietersen
opgesteld door Vergunningen, Voorzieningen en Handhaving / Freke Kerkvliet
Registratienummer
collegebesluit 14.17195
vergaderdatum raad 16 oktober 2014
jaar/nummer 2014-100

onderwerp Vaststelling verordening Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2015.

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. De verordening Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2015 vast te stellen.
2. De volgende verordeningen in te trekken:
 - de Wmo verordening gemeente Nieuwkoop 2013
 - de re-integratie verordening WWB gemeente Nieuwkoop 2014,
 - de Afstemmingsverordening WWB en Bbz gemeente Nieuwkoop 2013
 - de Maatregelen verordening IOAW en IOAZ gemeente Nieuwkoop 2013
 - de verordening Langdurigheidstoelage WWB gemeente Nieuwkoop 2012
 - verordening participatie schoolgaande kinderen gemeente Nieuwkoop 2012

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Slooters
secretaris

F. Buijserd
burgemeester

Toelichting

Probleemstelling

Op 1 januari 2015 treden de nieuwe Jeugdwet, de nieuwe Wmo en de Participatiewet in werking.

Zowel de Jeugdwet, de Participatiewet als de Wmo 2015 leggen gemeenten verplichtingen op die vastgelegd moeten worden in een verordening

Inleiding

Met de invoering van de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) op 1 januari 2015 is de gemeente Nieuwkoop verantwoordelijk voor de ondersteuning en dienstverlening aan een grotere groep inwoners dan nu het geval is. Deze verantwoordelijkheid biedt kansen voor de gemeente en haar inwoners Kansen om verbindingen te leggen tussen de diverse terreinen in het sociaal domein, waardoor de mogelijkheid ontstaat inwoners integrale ondersteuning te bieden als zij daar zelf of met hulp uit het sociale netwerk niet (volledig) in slagen. Zowel de Jeugdwet, de Participatiewet als de Wmo 2015 leggen gemeenten verplichtingen op die vastgelegd moeten worden in een verordening.

De subregio Rijnstreek, bestaande uit de gemeenten gemeenten Alphen aan de Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop trekken samen op bij de invoering van de drie wetten. De samenwerking binnen de subregio Rijnstreek maakt onderdeel uit van de samenwerking binnen Holland Rijnland verband. In Rijnstreekverband wordt al jaren intensief samengewerkt rond de inkoop van de Wmo voorzieningen en de uitvoering van de taken op het gebied van werk en inkomen. Bestuurlijke afstemming tussen de drie gemeenten vindt plaats in de stuurgroep Sociaal Domein.

Gelet op de al bestaande samenwerkings- en uitvoeringsafspraken is logisch de voorbereidingen voor het opstellen van de verordeningen ook op Rijnstreekniveau te doen.

De drie gemeenten hebben de ambitie de uitbreiding van de gemeentelijke taken in samenhang met elkaar en met bestaande taken op te pakken. Hieruit vloeit de wens voort één integrale verordening Sociaal Domein Rijnstreek op te stellen.

Op 12 mei jl. heeft de stuurgroep Sociaal Domein Rijnstreek groen licht gegeven voor het opstellen van één integrale verordening voor het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo en Participatiewet).

In de Jeugdwet (art. 12.6) en de Wmo (art. 8.7) is bepaald dat, vooruitlopend op het van kracht worden van deze wetten per 1 januari 2015, een aantal artikelen reeds inwerking treden op dag na de publicatie van de wetten in de Staatscourant.

Dit heeft tot gevolg dat de gemeente de verordening Sociaal Domein 2015 vóór 1 november 2015 moet vaststellen. De Participatiewet kent overigens niet dergelijke uitzonderingsbepalingen.

Jeugdwet

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Dit betekent o.a. dat gemeenten moeten zorgen voor beschikbaarheid van jeugdhulp en voor de toeleiding naar jeugdhulp. De verordening gaat met name over welke jeugdhulpvoorzieningen beschikbaar zijn en hoe de toegang tot deze voorzieningen wordt geregeld.

In de regio Holland Rijnland is afgesproken gezamenlijk op te trekken bij de voorbereiding en uitvoering van de Jeugdwet. Hiertoe is in Holland Rijnland verband een concept verordening Jeugdhulp opgesteld. De concept verordening sluit aan bij het

Beleidsplan Hart voor de Jeugd. Dit beleidsplan is door de Raad vastgesteld in de vergadering van februari 2014.

De regionale conceptverordening jeugd is verwerkt in de integrale verordening.

Wmo

Vanaf 1 januari 2015 wordt de huidige Wmo vervangen door de Wmo 2015, waarin de verantwoordelijkheden van gemeenten zijn uitgebreid. Deze uitbreiding van verantwoordelijkheden vloeit voort uit de overheveling van een aantal nu nog landelijke regelingen naar de Wmo. Het betreft de functies individuele begeleiding en hieraan gekoppelde persoonlijke verzorging, groepsbegeleiding inclusief vervoer, kortdurend verblijf, de GGZ inloopfunctie en beschermd wonen uit de AWBZ. Daarnaast vallen cliënt ondersteuning via MEE, waardering van mantelzorgers, financiële compensatie van chronisch zieken en gehandicapten, de telefonische hulplijn en doventolk vanaf 2015 onder de Wmo..

Hiermee worden de verantwoordelijkheden van de gemeenten binnen de Wmo:

- bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
- ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
- bieden van beschermd wonen en opvang.

In de Wmo 2015 is opgenomen dat de gemeenteraad in ieder geval bij verordening regels vaststelt over:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.
- op welke wijze ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij de uitvoering van deze wet

- de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Participatiewet

Op dit moment bestaan voor mensen met arbeidsvermogen verschillende regelingen: de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet werk en bijstand (WWB). Deze regelingen worden op 1 januari 2015 vervangen door één regeling voor mensen met arbeidsvermogen: *de Participatiewet*.

Inwoners die nu een Wajonger uitkering ontvangen behouden hun Wajong-uitkering. De Wsw wordt met ingang van 1 januari 2015 afgesloten voor nieuwe instroom. De Wsw blijft bestaan voor de mensen die vóór 1 januari 2015 al in een Wsw dienstbetrekking werkzaam zijn.

Wie vallen onder de Participatiewet:

De doelgroep van de Participatiewet bestaat uit mensen met arbeidsvermogen die zijn aangewezen op, al dan niet tijdelijke, ondersteuning om in hun bestaan te voorzien en/of op ondersteuning om aan het werk te komen.

Wat moet er volgens de Participatiewet in de verordening staan:

De huidige re-integratieverordening, afstemmingsverordening en de verordening langdurigheidstoeslag zijn geïntegreerd in verordening Sociaal Domein 2015. Daarnaast kent de Participatiewet een aantal nieuwe (re-integratie)voorzieningen die specifiek in de wet worden benoemd en waarvoor de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen. Het gaat om de volgende voorzieningen:

Beschut werk (artikel 16 verordening)

Een beschutte werkplek is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. Beschut werk kenmerkt zich door een hoge mate van (structurele) ondersteuning en aanpassing van het werk.

In de AMvB beschut werk, die naar verwachting in november wordt gepubliceerd, wordt nader omschreven op welke manier het UWV beoordeelt of iemand in aanmerking komt voor beschutwerk en staan de criteria omschreven die het UWV hanteert bij de beoordeling.

Staatssecretaris Klijnsma heeft de ontwerp AMvB Beschut werk op 1 september jl. naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd.

In de Participatiewet is geregeld dat de gemeenteraad in ieder geval bij verordening regels vaststelt over:

- op welke wijze wordt bepaald welke personen in aanmerking komen voor de ambtshalve vaststelling van beschut werk. De mate van arbeidsproductiviteit is voor deze vaststelling niet van belang. Het beschut werk is juist voor mensen die met (structurele) ondersteuning wel in staat zijn om arbeid te verrichten.
- welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden aangeboden om het beschut werk mogelijk te maken. Bijvoorbeeld fysieke aanpassingen van de werkplek of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur;

Loonkosten subsidie (artikel 17 en 18 verordening)

Op grond van de Participatiewet moeten in de verordening regels worden gesteld over de doelgroep loonkostensubsidie en de bepaling van de loonwaarde. Deze regels bepalen in ieder geval:

- de wijze waarop wordt vastgesteld wie tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, en;
- de wijze waarop de loonwaarde wordt vastgesteld.

No risk polis (artikel 19 verordening)

Met de Participatiewet zijn gemeenten verplicht bij verordening regels te stellen over de no-riskpolis. Die regels betreffen in ieder geval de hoogte en duur van de van de vergoedingen bij ziekte. Onder de huidige WWB bestaat deze verplichting niet.

Individuele studietoelage (artikel 16 verordening)

Met de studieregeling krijgen gemeenten de mogelijkheid om aan mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt.

De gemeenteraad dient in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoelage. Deze toelage moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand.

De regels in de verordening individuele studietoelage hebben betrekking op:

- de hoogte van de studietoelage, en;
- de frequentie van de betaling van de individuele studietoelage.

Naast de bovengenoemde nieuwe, in de Participatiewet geregelde, re-integratie voorzieningen, blijven gemeenten beschikken over alle bestaande instrumenten en voorzieningen.

Tegenprestatie naar vermogen (artikel 31 t/m 34 verordening)

De tegenprestatie is geen re-integratie voorziening. De gemeente moet het aan bijstandsgerechtigden opdragen van een tegenprestatie wel regelen bij verordening. Het is aan gemeenteraad om de maximale duur, omvang en inhoud van de tegenprestatie te regelen.

Het college beoordeelt op basis van de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van een belanghebbende in hoeverre een tegenprestatie kan worden verlangd. Belanghebbende moet de tegenprestatie immers 'naar vermogen' verrichten.

Gemeenten mogen bepaalde groepen mensen extra bijstand geven. Dat heet categoriale bijzondere bijstand. Deze vorm van bijstand wordt vanaf 1 januari 2015 beperkt. De mogelijkheden voor het verstrekken van categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende zorgverzekering, danwel een bijdrage in de premie daarvan wordt echter verruimd.

Kader / Eerdere besluiten

Landelijk: de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet

Regionaal: het beleidsplan "Hart voor de jeugd".

Lokaal: Beleidsplan Wmo De kracht van samen zorgen" en het beleidsplan "Rijnstreek Werkt".

Beoogd effect

Een verordening Sociaal domein die:

- voldoet aan de eisen van de Jeugdwet ,de Wmo 2015 en de Participatiewet;
- uitvoering geeft aan het Regionaal beleidsplan transitie jeugdzorg Holland Rijnland, "Hart voor de Jeugd" en het beleidsplan Wmo "De kracht van samen zorgen"
- een integrale aanpak binnen het sociaal domein vergemakkelijkt.
- Het beleidsplan "Rijnstreek Werkt"

Voorgestelde besluiten / Argumenten:

- ***Voorgestelde besluiten***

1. De verordening Sociaal Domein 2015 Nieuwkoop vast te stellen.
2. Per 1 januari 2015 de volgende verordeningen in te intrekken:

- ***Argumenten***

De Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet schrijven voor dat gemeenten een verordening opstellen.

De keuze voor één verordening Sociaal domein vergemakkelijkt een integrale manier van werken voor professionals en geeft inwoners een duidelijker overzicht van de regelgeving binnen het sociaal domein.

Kanttekeningen:

Vanwege het korte tijdsbestek is het adviseringstraject iets anders verlopen dan gebruikelijk. Normaal gesproken wordt het concept ter advisering toegezonden. Maar omdat de tijd te kort was en om de advies- en cliëntenraden toch voldoende te betrekken bij de ontwikkeling van de verordening zijn ze al bij het begin van het proces

meegenomen. Hierdoor hebben zij tijdens het proces al een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren.

Risico's / Beheersmaatregelen

Zowel de Wmo, de Jeugdwet als de Participatiewet zijn open einde regelingen. Ondersteuningsvragen van inwoners stoppen vanzelfsprekend niet als de budgetten overschreden worden.

De decentralisaties gaan gepaard met efficiencykortingen. Daarnaast zijn financiële effecten van nieuwe regelgeving deels moeilijk te voorspellen. Dit maakt de financiële risico's van de decentralisaties aanzienlijk. Om deze risico's te beperken hebben we de risico's op de diverse deelgebieden in kaart gebracht en hierop beheersmaatregelen ontwikkeld.

Financiële / Personele / Juridische consequenties

We streven er naar de uitvoering van de verordening Sociaal Domein 2015 binnen de door de raad vast te stellen financiële kaders plaats te laten vinden.

Na vaststelling van de verordening door de raad geeft het college nadere invulling aan de uitwerking van de verordening door het vaststellen van het bijbehorend besluit en de nadere regels.

Communicatie / Participatie

Al in een vroeg stadium is overleg geweest met afgevaardigden van de advies- en cliëntenraden (in de vorm van een klankbordgroep). Een deel van de adviezen van de klankbordgroep is direct verwerkt in de concept verordening.

Op 1 augustus 2014 is de conceptverordening in zijn geheel ter advisering naar de adviesraden van de gemeente Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop gestuurd.

Van de Nieuwkoopse Wmo adviesraad zijn geen verdere adviezen ontvangen. Van de overige advies- en cliëntenraden zijn wel een aantal adviezen ontvangen die hoofdzakelijk tekstueel waren en geen aanleiding gaven tot inhoudelijke wijzigingen. De advies- en cliëntenraden worden ook betrokken bij het opstellen van de nadere regels bij de verordening.

Achterliggende stukken die ter inzage liggen

- Raadsbesluit
- Conceptverordening Sociaal Domein gemeente Nieuwkoop 2015

Advies meningsvormende raad

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een discussiestuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering op verzoek van alle fracties. De door de heer Melzer van de VVD aangeleverde tekstvoorstellen voor de verordening worden overgenomen en er wordt een nieuwe versie, met zichtbare wijzigingen, aangeleverd voor de besluitvormende raadsvergadering.